

bet *Heimla*, hemföra, af *Heim*, hem) Hemföra, insamla. *H. vatten ifrån brunnen. H. ved i skogen. H. mat, proviant, foder. H. frukt af ett träd.* (Fig.) *H. frukt af, draga nytta af, t. ex.: H. frukt af någons arbete.* I samma mening säges äfv.: *H. nytta, gagn, fördel af. Låta h. läkaren. Gå och h. någon. H. någon med vagn.* (Fig.) *Der är mycket att h.,* att skörda, vinna, lära. *H. nya krafter, återfå sina krafter. Det h-r sitt värde från*, dess värde härrör, kommer af, — *H. bort, bortföra, forsla bort. — H. ihóp, hopsamla. — H. i'n, ned, upp, út, se Inhämta, &c. — H. åter, återföra. — H. sig, v. r. Åter samla sina krafter, sina lifs- andar, sitt mod, sina tankar; återfå fattningen; äfv. komma i bättre läge, vilkor, efter någon svår olycka, motgång. *H. sig efter en sjukdom, ifrån en förskräckelse.**

HÄMTANDE, n. 4. o. **HÄMTNING**, f. 2. Handlingen, hvarigenom någon eller något hämtas.

HÄMTNINGSAFVENTYR, n. 5. (lagt.) Äfventyr att blifva hämtad till rätten med tjenliga medel, d. v. s. med våld.

HÄNDA, v. n. 2. Säges om alla inträffande förändringar så i fysiskt som moraliskt afseende. *Det har h-dt mig en stor olycka. Det råkade h., att Det h-der icke ofta, att man får se honom full. Om så skulle h., att Det kan lätt h. H-de hvad som h. kan ell. vill, äfv. h-de hvad som helst, hvad helst än må inträffa. Men hvad h-der ell. h-de? talesätt, då man vill omtala någonting oförmodadt, öfverraskande. *Kan väl h.,* det är möjligt. *Kan h., se Kanske. — Syn. Ske, Inträffa, Begifva sig, Tilldraga sig, Förefalla, Föregå, Förekomma, Förelöpa, Förete sig, Falla sig, Foga sig. — H. sig, v. r. Se Hända. Det h-de sig, att Det h-de sig icke bättre, än att*, det inträffade mot all förmodan, att*

HÄNDELSE, f. 5. 4) Säges i allmänhet om allt hvad som händer eller hänt i världen. *En lycklig, olycklig, stor, vigtig, obetydlig h. Lifvets h-r. Beredd på hvarje h. (Talesätt) H-n är den, att*, det gick så till, att *I h. att ell. blott i h.,* om så skulle inträffa, att *I sådan h. I annan, i vidrig, i motsatt h. I alla h-r, i all h., i hvilken h. som helst, se I sådant fall &c. (under Fall). I h. af hans död, om han skulle dö. — Syn. Tilldragelse, Företeelse — 2) Hvad som tillfälligtvis inträffar. *Det var en h., som gjorde det. Det skedde af en h. Af en h. hade han den dagen emot vanan blifvit hemma. — Syn. Tillfällighet, Slump, Träff.**

Anm. *Hända* förmodas af Ihre vara härledt af *Hand* genom förmedling af uttrycket *Gå i hand* (gå en väl, illa i h.).

HÄNDELSERIK, a. 2. Rik på händelser. *Ett h-t år, tidskifte. En h. roman.*

HÄNDELSEVIS, adv. Af en händelse, tillfälligtvis, af en träff.

HÄNDIG, a. 2. (af *Hand*) Som har mycken färdighet i handaslöjder, handarbete. — *Händighet, f. 3. — Händigt, adv.*

HÄNFÖRA, v. a. 2. (sammandr. af *Hädanföra*) 1) Föra bort härifrån. Vanligen skrives för denna bem. *Hädanföra*, ehuru i dagligt tal *Hänföra* brukas. — 2) (fig.) a) Anse hörande till en viss kategori, en viss klass, art, o. s. v.; räkna till; anse, påstå, att något har afseende på ett annat. *H. ett brott till en viss lagparagraf. H. ett ord till något föregående. — b) Rikta*

till ett visst mål, i sitt görande och låtande hafva afseende på. *H. alla sina handlingar till Gud. H. allt till sig sjelf, till nyttan. — c) Försätta någon i ett sådant tillstånd af passion, att han glömmet allt annat. *Vreden h-rde honom. Låta sig h-s af en passion, af vrede, glädje, kärlek. Han låter sig lätt h-s. Hans tal, hennes sång h-rde alla, hänryckte alla. Alla voro h-rda. — Part. akt. H-n-de* brukas vanligen adjektivt, och betyder: Som försätter i hänförelse. *Ett h. tal. En h. sång. — Syn. Hänryckande.**

HÄNFÖRANDE, n. 4. 1) Den förståndets handling, hvarigenom man hänför något till ett annat. — 2) Försättande i hänförelse.

HÄNFÖRELSE, f. 5. Det själstillstånd, då man blifvit hänförd af någon eller något. *Hennes sång försatte alla i h. H-n var allmän.*

HÄNGA, v. a. 2. 1) Fästa en sak upptill vid någon af dess delar, så att den nedtill icke har stöd af något föremål, utan fritt sväfvat i luften. *H. torklinne på ett streck. H. hatten på en spik. H. i galge* ell. blott *h.,* till straff uppsätta en missdådare i galge, för att genom strypning taga lifvet af honom. *Han blef h-gd för förfalskningsbrott.* (Ordspr.) *Den drunknar ej, som hänga skall,* ingen undgår sitt straff. *H. fäst, hänga något så, att det fästes vid ett föremål. H. fram, hänga längre fram ifrån ett ställe. H. före, hänga framför till betäckning. H. på, upp, út, öfver, se Påhänga, &c. (Fam.) H. på en något, betäcka, bekläda en med något. H. på sig, betäcka, bekläda sig med; använda till kläder åt sig, t. ex.: *Hon h-ger på sig allt hvad hon förtjenar. — 2) H. hufvudet, luta hufvudet, af sorg, bedröfvelse, svaghet, o. s. v. (Fig.) H. näsan öfver boken, sitta mycket och läsa. — V. n. 4) Vara upptill fästad vid något föremål, utan stöd nedtill. *Ljuskronan h-ger i taket. En stor sabel h-gde vid hans gördel. Fruktar h. på träden. Hatten, kappan h-ger på spiken. Löfven hänga öfver vägen.* (Fig.) *Faran h-ger öfver hufvudet,* är nära för hand. — *H. efter: a) (aktivt) H. efter någon, ständigt och på ett besvärande sätt följa efter honom öfverallt; alltjemt ligga honom på halsen; b) (neutralt) fortfara; hafva svåra, ledsamma följder, t. ex.: *Sjukdomen h-ger efter,* har ännu icke vikit. — *H. fäst, se Fästhänga.* (Fig.) *H. fast vid,* vara envist tillgifven, t. ex.: *H. fast vid en fördom, en falsk lära. — H. fram, hänga så, att det faller fram. — H. i, fortfara, t. ex.: *Sjukdomen h-ger i ännu.* (Fam.) *Det h-ger i honom,* han kan ej glömma den förtretten; han har alltjemt kvar samma tycke, böjelse, o. s. v. — *H. ihóp: a) hänga bredvid hvarannat, sammanfästadt; b) (fig.) c) hafva samband, sammanhang, t. ex.: *Dessa två meningar h. ihóp: β) hafva sammanhang, mening, t. ex.: *Denna period h-ger icke ihóp; (fam.) det h-ger ihóp som ler och långhalm,* saknar allt sammanhang; γ) (om personer) Hålla ihóp. *De h. ihóp: δ) (oftast impersonelt) förhålla sig, t. ex.: *Säg mig, huru det h-ger ihóp. Huru h-ger det ihóp med honom, med den saken? Det h-ger så ihóp, att Det h-ger aldrig rätt ihóp. — (Fam.) H. med, ihärdigt hålla i med något; med möda taga sig fram; framläpa sina dagar. — H. ned, se Nedhänga. — H. på, bero på, t. ex.: *Frågan h-ger på den omständigheten, huruvida Derpå h-ger det.* (Fam.) *H. på någon, ligga en på halsen, vara en till besvär, t. ex.: *Han h-ger jemt på honom. — H. qu'ar, vara kvarlemnad hängande; äfv. (fam.)**********